

Protokoll fört vid enskild föredragning

Regeringskansliet

Enheten för rättsliga och internationella frågor, Rk1a

Beslutande	Föredragande	Justerat
Minister	Jurist	Omedelbart
Nina Fellman	Camilla Hägglund	

Ärende/Dnr/Exp.	Beslut
-----------------	--------

Nr 189

Riksdagens justitieombudsmans begäran om utredning och yttrande gällande klagomål mot Ålands polismyndighets förfarande.

ÅLR 2017/7409

832 Rk1a

Landskapsregeringen beslöt avge yttrande enligt **bilaga 1**.

Nr 190

Statens ämbetsverk på Åland har begärt utlåtande över anhållan om uppskov för anläggande av skyddsrum.

ÅLR 2017/9318

833 Rk1a

Landskapsregeringen beslöt avge yttrande enligt **bilaga 2**.

Nr 191

LagstiftningsPM om ändring av polislagen.

ÅLR 2017/9657

834 Rk1a/utdrag

Landskapsregeringen beslöt överföra lagstiftningsPM, **bilaga 3**, till lagberedningen för lagstiftningsåtgärder.

Nr 192

Kommissionens direktiv (EU) 2017/2054 av den 8 november 2017 om ändring av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/43/EG vad gäller förteckningen över försvarsrelaterade produkter.

ÅLR 2017/9595

Landskapsregeringen beslöt anteckna notifieringen för kännedom.

Nr 193

Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/2103 av den 15 november 2017 om ändring av rådets rambeslut 2004/757/RIF i syfte att inkludera nya psykoaktiva substanser i definitionen av narkotika och om upphävande av rådets beslut 2005/387/RIF.

ÅLR 2017/9589

Landskapsregeringen beslöt anteckna notifieringen för kännedom.

Bilaga 1

Dokumentnamn	Nr	Sidnr
UTLÅTANDE	832 Rk1a	3 (2)
Datum	Dnr	
19.12.2017	ÅLR 2017/7409	

Riksdagens biträdande justitieombudsman

00102 RIKSDAGEN

Hänvisning
EOAK/5304/2017

Kontaktperson
Camilla Hägglund

Ärende
UTREDNING OCH YTTRANDE

Riksdagens justitieombudsmans begäran om utredning och yttrande

Klaganden har den 1 september 2017 tillställt justitieombudsmannen ett klagomål som gäller Ålands polismyndighets förfarande i samband med gripande och hållande i förvar. Enligt klagomålet blev fyra polska medborgare omhändertagna den 12 juli 2017. De frihetsberövades i 19 timmar utan att de fick mat. De hindrades från att kontakta Polska ambassaden, sina familjer eller advokat. De fick enligt klagomålet inte information på ett språk de kunde förstå och polisen flyttade deras bil utan lov.

Med anledning av klagan har justitieombudsmannen den 26.9.2017 uppmanat Ålands landskapsregering att inkomma med en utredning och yttrande i ärendet. Av utredningen bör särskilt framgå motiveringen till gripandet, frihetsberövandets längd, på vilket språk det har informerats om åtgärderna, om de gripna hade möjlighet att meddela om omhändertagandet till sina familjer eller till konsulatet, på vilket språk bötesyrkandet delgavs, om de gripna fick mat samt slutligen om de omhändertagnas fordon förflyttades utan lov.

Utredningen och utlåtandet ska lämnas senast den 31.12.2017.

Ålands polismyndighets utredning

Ålands landskapsregering har den 5.10.2017 begärt utlåtande från Ålands polismyndighet gällande biträdande justitieombudsmannens begäran. Inspektör Fagerlund har muntligen kompletterat utlåtandebegäran så att alla tjänstemän som har varit inblandade i ärendet ska ge sitt eget utlåtande i ärendet. Dessutom bör utlåtandet innehålla uppgifter om beslut om gripandet, eventuella mellanbeslut om kvarhållande och möjlighet för de gripna att få en prövning av kvarhållandet. Ålands polismyndighet har inkommit med utredning den 27.11.2017.

Ålands polismyndighets utlåtande utgörs av ett samlat utlåtande av polismästare Maria Hoikkala. Detta på grund av att det har varit så många involverade i ärendet både tjänstemän från Polen, finska Jouha-gruppen och egen polispersonal. Hon har därför insamlat muntliga uppgifter och sammanställt dem i ett utlåtande som är numrerat enligt de specifika frågeställningar som framgår av begäran om utlåtande över klagomål.

Landskapsregeringens utlåtande

Landskapsregeringen har ingenting att anföra gällande polisens bedömning om att ta personerna i förvar eller tiden för frihetsberövandet utan anser att den bedömningen har gjorts i enlighet med lagstiftningen och utgående från situationsbedömning.

Av polismyndighetens utlåtande framgår att kommunikationen med de polska medborgarna dels har skett på engelska och dels har skötts av en polsktalande polis och de polska spotterpoliserna. De har också upplysts om att vattnet i cellerna var drickbart.

De poliser som har tillfrågats minns inte ha begärt att få vara i kontakt med någon anhörig och polismyndigheten har inte heller informerat konsulatet om att man håller fyra polska medborgare frihetsberövade. Till denna del anser landskapsregeringen att polismyndigheten kunde se över sina rutiner då det gäller frihetsberövande av medborgare från andra länder.

Bötesyrkandena delgavs de polska medborgarna på polska av den fastländska polis som har polska som modersmål.

De polska medborgarna har varit gripna i 19 timmar utan att ha fått några måltider. Till denna del bör polismyndigheten se över sina rutiner gällande frihetsberövanden som sträcker sig längre än 12 timmar.

Landskapsregeringen hänvisar i övrigt till Ålands polismyndighets utredning och bifogar denna för ärendets fortsatta behandling av justitieombudsmannen.

Minister

Nina Fellman

Jurist

Camilla Hägglund

BILAGA:

Ålands polismyndighets utredning av den 27.11.2017

Dokumentnamn Nr Sidnr
UTLÅTANDE 833 Rk1a 5 (8)

Datum Dnr
19.12.2017 ÅLR 2017/9318

Statens ämbetsverk på Åland
PB 58
22101 MARIEHAMN

Hänvisning
Nr 25 A 16

Kontaktperson
Camilla Hägglund

Ärende
**UTLÅTANDE ÖVER ANHÅLLAN OM UPPSKOV
FÖR ANLÄGGANDE AV SKYDDSRUM**

Statens ämbetsverk på Åland har begärt utlåtande över anhållan om uppskov för anläggande av skyddsrum.

Sökanden planerar att bebygga sin fastighet, som är belägen mellan stadsgränsen och Maxinge center, med tre olika byggnader inom en tio-års period. Den totala ytan beräknas uppgå till 17.000 m² och således skulle ett gemensamt skyddsrum om 170 m² uppfylla kraven på skyddsrumstorlek.

Sökanden kommer i första skedet att bygga en affärsbyggnad om 5000 m² och anhåller om uppskov med byggandet av skyddsrum under 5 års tid för att kunna bygga ett gemensamt skyddsrum för hela området i ett senare skede.

Landskapsregeringen har ingenting att anföra mot ett uppskov på 5 år för byggande av skyddsrum.

Minister

Nina Fellman

Jurist

Camilla Hägglund

CHECKLISTA FÖR VAL AV MEDEL FÖR DEN OFFENTLIGA STYRNINGEN

Den offentliga styrning som behövs för att vårt samhälle skall fungera kan ske med olika medel. Ett vanligt medel är styrning genom *lagstiftning* (lagar och förordningar). All lagstiftning kostar, dels för utredning och beredning dels för genomförandet. Lagstiftningsåtgärder kan i många fall ersättas med annan styrning, till exempel styrning genom *information* (PR-arbete, kampanj, standarder, avtal, osv.) eller genom *administrativa åtgärder*.

Vid val av medel för offentlig styrning skall onödiga, dyra eller ineffektiva lagstiftningsåtgärder undvikas. Lagberedningen har därför sammanställt en checklista bestående av frågor¹, vilkas svar ger vägledning vid bedömningen av om styrning behövs och om så är fallet **vilket medel som är ändamålsenligast**.

Denna checklista är utformad som en blankett där man kan skriva in svar på frågorna innan man gör en utskrift.

SYNA PROBLEMEN NOGA INNAN ÅTGÄRDER VIDTAS - DET VINNAR ALLA PÅ!

VÄND!

Lag PM 1992:1

CHECKLISTA FÖR VAL AV MEDEL

A: KLARLÄGGANDE AV PROBLEMET OCH DESS ORSAKER SAMT BEHOVET AV ÅTGÄRDER:	
1. Vad är problemet?	
1.1	Vem eller vilka kräver en förändring? Finns det motstridiga intressen?
	Rikets polislagen har ändrats gällande bestämmelserna om säkerhetsvisitation. Bestämmelserna utgör helt eller delvis riksbehörighet. Lag om ändring av polislagen 753/2017 RP 37/2017
1.2	Vilka motiv åberopas? Kan det finnas också andra motiv? Hur konkreta är riskerna, felen, bristerna och problemen?
	Se rikets proposition RP 37/2017
1.3	Vilket är målet? Vad vill man åstadkomma? Finns det konflikter mellan olika mål?
	Den åländska polislagen ska vara uppdaterad med ändringarna som sker i rikets lagstiftning för att uppnå en enhetlighet.
1.4	Finns det ett internationellt perspektiv på frågan (EG, EES eller internationellt fördrag)?
	Nej. Detta är riksbehörighet
1.5	Är det underlag som finns tillräckligt för en bedömning av frågan eller behövs tilläggsutredning?
	Se rikets proposition RP 37/2017
2. Behövs någon åtgärd överhuvudtaget?	
2.1	Vad händer om man inte gör någonting alls? Blir problemet större och mera akut?
	Den åländska lagen är inte uppdaterad med de senaste ändringarna av polislagen. Lagstiftningen är dels rikets behörighet vad gäller de grundlagsskyddade rättigheterna och dels åländsk gällande allmän ordning- och säkerhet. Eftersom det är svårt att avgöra om det är rikets eller åländsk behörighet är det också svårt för polismyndigheten att veta om lagändringen gäller automatiskt på Åland eller om den åländska polislagen måste uppdateras för att ändringen ska vara tillämplig på Åland. Det är därför mycket angeläget att ändringen införs i den åländska polislagen så fort som möjligt.
2.2	Vilken utveckling av särskild betydelse för frågan kan väntas inom den närmaste tiden? Hur påverkas problemet?
2.3	Löser problemet sig självt med tiden? Kommer marknadskrafterna att lösa problemet?
	Nej

2.4	Kan en önskad åtgärd ge upphov till nya problem som är lika stora eller större än de problem man vill lösa?
	Nej
B. DÅ PROBLEMET OCH DESS ORSAKER SAMT BEHOVET AV ÅTGÄRDER KLARLAGTS KAN FÖLJANDE FRÅGOR STÄLLAS:	
1.	När behövs åtgärderna? Behövs åtgärder genast? Finns det tid för ytterligare utredningar? Är behovet av åtgärder övergående?
	Ändringen är brådskande. Det finns en stark politisk vilja att de ändrade bestämmelserna ska kunna tillämpas på Åland under sommaren 2018.
2.	Vilka alternativa medel kan användas? Vilket medel är ändamålsenligast för styrningen? Vilket medel kostar minst, dels för enskilda dels för samhället? Vilka negativa sidoeffekter har de olika medlen? Hur passar de olika åtgärderna in i ett större samhällsligt perspektiv?
	En lagändring krävs
3.	Vad är skillnaden för samhället och enskilda mellan den önskade reformen och nollalternativet? Vilka resurser behövs och vilka effekter uppstår för samhället och enskilda om reformen genomförs respektive inte genomförs (nollalternativet)?
	Om lagändringen genomförs blir övervakningen av offentliga evenemang effektivare.
4.	Behövs en lag? Om behovet av lagstiftning fortsättningsvis finns uppstår nya frågor. Kontakta lagberedningen så löser vi dem tillsammans!

---

handläggare